

FASIT

Eksamen i Samfunnsodontologi våren 2023

A. Tannhelse og jus (30 poeng)

1. Lov om folketrygd §§5-6 og 5-6a. Helfo – «Det gule heftet». Stønads punkt 6 «Periodontitt». (Presentasjonen 17. februar 2023)

Det gis ikke stønad til forebyggende tiltak som rutinemessig tannrens eller til behandling av gingivitt.

Stønad gis ved systematisk behandling av marginal periodontitt / periimplantitt der formålet er å oppnå infeksjonskontroll. En systematisk behandling må være målrettet, faglig strukturert og fremgå av en journalført behandlingsplan. I hovedsak gjøres behandlingen etter takst 501. Ved bruk av taksten skal følgende elementer inngå i den systematiske behandlingen:

- opplæring til egenomsorg når dette utføres i forbindelse med subgingival depurasjon
- subgingival depurasjon for å fjerne bakterielt plakk og tannstein
- eventuelle tiltak for røykeavvenning når dette utføres i forbindelse med subgingival depurasjon

Takst 501 forutsetter en tidsbruk på minimum 30 minutter.

- Tidsbruk 30–59 minutter: Taksten kan brukes én gang.
- Tidsbruk 60 minutter eller mer i samme behandlingssanse: Taksten kan repeteres for hvert 30. minutt behandlingen pågår.

Takst 501 kan benyttes inntil 14 ganger per kalenderår for samme pasient, uavhengig av hvilken behandler som har sendt krav om refusjon. Antallsbegrensingen gjelder også i de tilfellene taksten benyttes i kombinasjon med takst 502.

Ved behandling av marginal periodontitt / periimplantitt kan takst 1 benyttes én gang per kalenderår per pasient uavhengig av behandler. Ved henvisning fra en allmenntannlege/tannpleier kan i tillegg én spesialist i periodonti benytte takst 2 én gang per kalenderår per pasient.

2. Klagesaker (Presentasjonen 9. desember 2022)

- NTFs klagenemnder
- NTFs råd for tannlegeetikk (etisk råd)
- Norsk pasientskadeerstatning (NPE)
- Statsforvalteren / Statens helsetilsyn
- Forbrukerombudet
- Rettsapparatet
- Grensen for økonomisk tap er 10.000 kroner

3. Helfo – Begreper knyttet til refusjon og egenbetaling
(Presentasjonen 25. november 2022)

- Refusjonstakst er den laveste taksten
- Honorartakst er den høyeste taksten
- Egenandelen er differansen mellom honorartaksten og refusjonstaksten
- Mellomlegget er differansen mellom tannlegens honorar og refusjonen som pasienten mottar
- Nei, ikke dersom tannlegens honorar overstiger honorartakst. Da må pasienten betale mellomlegget

4. Unntak som gjelder fra hovedregelen om taushetsplikt
(Presentasjonen 17. februar)

- Samtykke
- Anonymitet
- Opplysningsrett
- Opplysningsplikt
- Meldeplikt

B. Epidemiologi (10 poeng)

Viktigste dødsårsaker i Norge

De fire viktigste dødsårsakene i Norge er:

- Kreft
- Hjerte-kar sykdommer
- Demens
- Lungesykdommer

Død grunnet hjerte-kar sykdommer og kreft er blitt redusert, mens død av demens har økt. Død grunnet lungesykdommer har vært relativt uendret. Se følgende figur:

C. Tannhelsetjenesten (60 poeng)

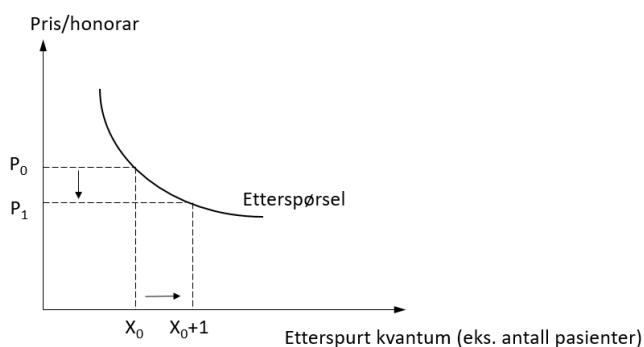
Bestemmelse av honorarer i et fri konkurranse marked. Hva bestemmer hvor mange pasienter det er lønnsomt å se i en privat praksis?

Denne oppgaven besvares enklest med figurer og forklaringer til figurene. Det kan være greit (men ikke nødvendig for å få full score) å starte med å forklare kort etterspørsels- og tilbudskurven. Deretter kan markedslikevekten forklares utfra 2 figurer hvor honorarene er forskjellig fra de marginale kostnader.

Etterspørselssiden beskriver hvor stor den samlede etterspørselen i markedet er for ulike verdier av prisen på en tjeneste. Etterspørselskurven er fallende mot høyre; etterspørselen avtar når prisen øker (Figur 1). Prisen uttrykker hvordan markedet verdsetter den siste enheten av godet (= marginal betalingsvillighet). Ved prisen P_0 er etterspørselen lik X_0 . For at markedet skal være villig til å etterspørre en enhet mer ($X_0 + 1$), må prisen reduseres til P_1 . Prisen P_1 blir den prisen markedet er villig til å betale for den marginale enheten av godet.

Figur 1

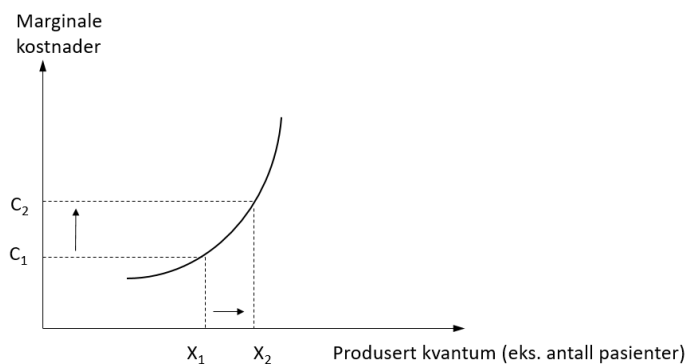
Markedets etterspørselskurve

Tilbudskurven beskriver hvor mye av varen som blir produsert for ulike verdier av kostnadene ved å produsere godet (Figur 2). Den marginale kostnaden er kostnader forbundet med å produsere den siste enheten av godet. Tilbudskurven er stigende mot høyre, noe som betyr at de marginale kostnadene øker når produsert mengde øker.

Figur 2

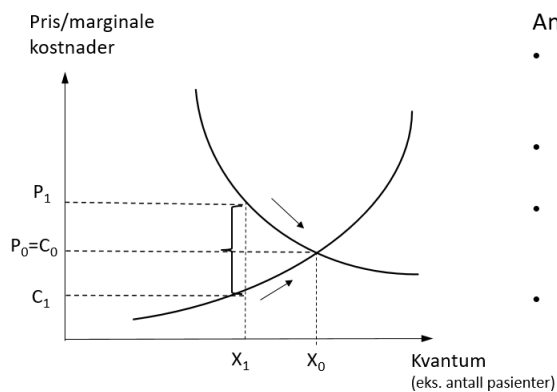
Marginale kostnader i produksjonen (kostnader ved siste produserte enhet)

Figur 3 og 4 forklarer markedslikevekten utfra forholdet mellom honorarer og marginale kostnader.

Figur 3

Likevekten – hvor mange pasienter er det lønnsomt å se?

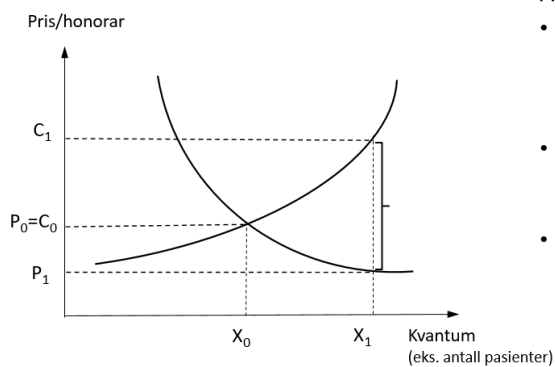

Antar: $P_1 > C_1$. Tilbyr X_1 :

- Lønner seg å øke tilbudet – se flere pasienter
- Prisene faller pga økt tilbud
- De marginale kostnadene stiger ved økt produksjon
- $P_0=C_0$: Verken tap eller gevinst på siste pasient

Figur 4

Likevekten – hvor mange pasienter er det lønnsomt å se?

Antar: $C_1 > P_1$:

- Til kvantumet X_1 : De marginale kostnadene er høyere enn honoraret \rightarrow tap
- Tannlegen må øke honoraret, da faller etterspørselen
- Etterspørselen faller inntil $P_0=C_0$: Verken tap eller gevinst på siste pasient